

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З.Гжицького**

**Кафедра безпеки виробництва та механізації
технологічних процесів у тваринництві**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова навчально-методичної
комісії спеціальності
075 – «Маркетинг»

 Поперечний С. І.
“ 25 ” серпня 20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>07 „Управління та адміністрування”</i>
Спеціальність	<i>075- “Маркетинг ”</i>
Вид дисципліни	<i>за вибором</i>

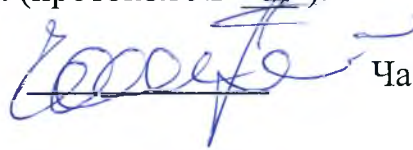
Львів – 2020р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 – «Маркетинг».

Розробник – старший викладач Ярошович І. Г.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри безпеки виробництва та механізації технологічних процесів у тваринництві « 15 » 06 20 20 р. (протокол № 12).

Завідувач кафедри

Чайковський Б. П.

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 075 – «Маркетинг» « 21 » серпня 2020 р. (протокол № 3)

Затверджено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту « 25 » серпня 2020 р. (протокол № 3).

Голова ради

Поперечний С. І.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи	30	10
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	10	4
• практичні заняття, год.	20	6
• лабораторні заняття, год	-	-
семінарські заняття, год	-	-
Усього годин самостійної роботи	60	80
Вид семестрового контролю	Залік	Залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання – 33%;

для заочної форми навчання – 11%.

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення дисципліни є способи захисту людей та матеріальних цінностей в умовах надзвичайних ситуацій та створення безпечних умов праці.

Мета – формування знань щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного походження і запровадження заходів щодо зменшення збитків у разі аварій, катастроф, вибухів, великих пожеж та стихійного лиха; поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду.

Завдання вивчення дисципліни: вивчення теоретичних основ і практичних прийомів щодо зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій; забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах; набуття умінь впровадження організаційних і технічних заходів з метою поліпшення безпеки праці, вибору оптимальних умов та режимів праці.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання (ДФН)						Заочна форма навчання (ЗФН)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі	8	2	4			2	8	2	2			4
Тема 2. Система управління охороною праці в організації	8	2	4			2	8	2	4			2
Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі	8	2	4			2	8	-	-			8
Тема 4. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	8	2	4			2	8	-	-			8
Тема 5. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці	6	-	-			6	6	-	-			6

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 6. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання	8	2	4			2	8	-	-			8
Тема 7. Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій	6	-	-			6	6	-	-			6
Тема 8. Планування заходів цивільного захисту	6	-	-			6	6	-	-			6
Тема 9. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту	6	-	-			6	6	-	-			6
Інші види самостійної роботи	26	-	-			26	26	-	-			26
Усього годин	90	10	20	-	-	60	90	4	6	-	-	80

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Теми лекцій	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1	Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі Правове та адміністративне регулювання охорони праці.	2	2
2	Тема 2. Система управління охороною праці в організації Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці. Елементи системи управління охороною. Галузеві системи управління охороною праці, їх мета та принципи функціонування.	2	2
3	Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруень на виробництві.	2	-
4	Тема 4. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах Класи виробничих та складських приміщень з вибухової та пожежної небезпеки. Забезпечення безпечної евакуації персоналу. Первинні засоби пожежогасіння.	2	-
5	Тема 6. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання Принципи та види страхування від нещасного випадку Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків.	2	-
Разом		10	4

3.3. Практичні заняття

№ з/п	Теми занять	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1	<p>Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.</p>	2	2
2	<p>Тема 2. Система управління охороною праці в організації Примірний розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Ефективність функціональної системи управління охороною праці. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій. Облік і аналіз показників охорони праці.</p>	2	2
3	<p>Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі Розслідування нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи. Розслідування та облік аварій. Розслідування інцидентів та невідповідностей.</p>	2	-
4	<p>Тема 4. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах Засоби гасіння пожеж. Протипожежне водопостачання. Профілактика пожеж.</p>	2	-
5	<p>Тема 6. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Страхові тарифи та виплати.</p>	2	-
Разом		10	4

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1	Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі.	2	4
2	Тема 2. Система управління охороною праці в організації Політика в галузі охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій. Інтегровані системи менеджменту охорони праці. Основні складові інтегрованої системи менеджменту. Функціональні та організаційні особливості. Організаційна та функціональна структури системи управління охороною праці.	2	2
3	Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.	2	8
4	Тема 4. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах Роботи з підвищеною пожежною небезпекою, для виконання яких потрібне попереднє спеціальне навчання і щорічна перевірка знань працівників з питань охорони праці.	2	8
5	Тема 5. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Держгірпромнагляд. Права і відповідальність посадових осіб Держгірпромнагляду. Перелік питань для здійснення планових заходів державного нагляду у сфері охорони праці.	6	6
6	Тема 6. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання Фонд соціального страхування. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.	2	8

1	2	3	4
7	<p>Тема 7. Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій</p> <p>Класифікація надзвичайних ситуацій. Методичні положення ідентифікації та паспортизації об'єктів господарювання щодо визначення потенційної небезпеки.</p> <p>Характеристика потенційно небезпечних об'єктів на території України.</p>	6	6
8	<p>Тема 8. Планування заходів цивільного захисту</p> <p>План цивільного захисту на особливий період. План цивільного захисту на мирний час.</p>	6	6
9	<p>Тема 9. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту</p> <p>Небезпеки і загрози техногенного характеру та забезпечення техногенної безпеки.</p>	6	6
	Інші види самостійної роботи	26	26
	Разом	10	4

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання студент вибирає самостійно із запропонованої йому тематики. Студент може запропонувати свою тему роботи, обґрунтувавши вибір. Завдання повинно носити дослідницький характер, розвиваючи не тільки теоретичні а й практичні проблеми обраної теми.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, вправи). За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної пошукової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне і письмове опитування, тести, перевірка виконаних практичних завдань.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

7.1. Денна форма навчання

Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою, національною 4 – бальною шкалою та шкалою ECTS.

Таблиця 7.1

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Зараховано	A
82 - 89		B
74 - 81		C
64 - 73		D
60 - 63		E
35 – 59	Не зараховано з можливістю повторного складання заліку	FX
0 - 34	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

На оцінку *«Відмінно»* оцінюється відповідь, в якій навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі. При цьому відповідь обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент показує глибоке оволодіння матеріалом, висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

На оцінку *«Добре»* оцінюється відповідь, в якій відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє розуміння основних положень з навчальної дисципліни, аналізує матеріал, робить належні висновки. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу.

На оцінку *«Задовільно»* оцінюється відповідь, в якій відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Студент дає неповні відповіді на запитання, допускає помилки при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

На оцінку *«Незадовільно»* оцінюється відповідь на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питань. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни протягом семестру становить 100. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається на основі середнього балу поточної успішності протягом семестру за такою формулою:

$$ПК = \frac{100 \times \text{CAЗ}}{5},$$

де ПК – значення підсумкової залікової оцінки за 100 – бальною шкалою;
100 – максимально можливе значення оцінки за 100 – бальною шкалою;
5 – максимальне значення оцінки за національною 4 – бальною шкалою;
CAЗ – середнє арифметичне значення оцінок за результатами поточного контролю.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/не зараховано».

Присутність студента при виставленні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконані усі передбачені види робіт.

Результати оцінювання за 100 – бальною шкалою можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);

за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);
за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма

Максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни протягом семестру становить 100. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається як сума середнього балу поточного оцінювання (ПК) за 4 – бальною шкалою протягом семестру, перерахованого у 30 – бальну шкалу та балу за виконання тематичної самостійної роботи (ТСР) у міжсесійний період, оціненої за 70 – бальною шкалою. Перерахунок середнього балу поточного оцінювання за 4 – бальною шкалою у відповідний бал за 30 – бальною шкалою здійснюється за формулою:

$$ПК = \frac{30 \times САЗ}{5},$$

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної навчальної роботи, забезпечення зворотнього зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання. Інформація, отримана в процесі поточного контролю, використовується як викладачем для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для самоаналізу та самооцінки своєї навчальної діяльності.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях тощо.

Тематична самостійна робота – це завершена теоретична чи практична робота в межах навчальної дисципліни, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, здобутих у процесі опрацювання тем, винесених на самостійне вивчення у міжсесійний період та охоплює зміст навчального курсу в цілому.

8. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Основи охорони праці: навчальний посібник. / І.Г. Ярошович та ін. Львів, 2019. 54 с.
2. Ярошович І.Г., Чайковський Б.П., Микичак Б.М., Ярошович Т.С. Навчальний посібник з дисципліни "Основи охорони праці" та "Охорона праці в галузі". Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Львів-2017. 62с.
3. Ярошович І. Г., Чайковський Б.П., Микичак Б. М., Ярошович Т. С. Порядок проведення розслідування та ведення обліку професійних захворювань на виробництві: методичні вказівки для проведення лабораторних занять. Львів, 2015. 66 с.
4. Ярошович І.Г., Чайковський Б.П., Шалько А.В. Первинні засоби пожежогасіння: методичні вказівки для проведення лабораторних занять. Львів, 2014. 32с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Агеєв Є.Я. Основи охорони праці: навч.-метод посібн. Львів: Новий світ-2000, 2016. 404 с.
2. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці: підручник. К: Центр учбової літератури, 2016. 264 с.
3. Івах Р.М., Бедрій Я. І., Білінський Б.О., Козяр М.М. Основи охорони праці: навчальний посібник. К.: Кондор, 2015. 464 с.;
4. Основи охорони праці: підручник. / К.Н.Ткачук та ін. К.: Основа, 2006. 448 с.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Про охорону праці: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення 07.08.2019).
2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> (дата звернення 07.08.2019).
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_1999_09_23/an/73/T991105.html. (дата звернення 07.08.2019).
4. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві: постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення 07.08.2019).

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний веб-сайт Держгірпромнагляду. URL: <http://www.dnopr.kiev.ua>
2. Офіційний веб-сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України. URL: <http://www.mns.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. URL: <http://www.social.org.ua>